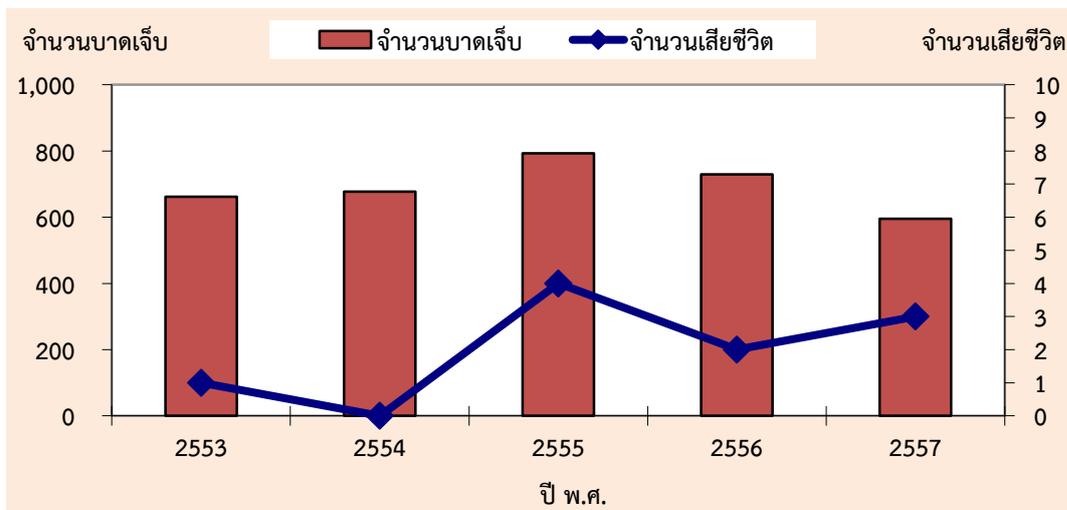

สำนักโรคระบาดวิทยา กรมควบคุมโรค ได้วิเคราะห์สถานการณ์การบาดเจ็บรุนแรงจากการถูกเปลวหรือสะเก็ดดอกไม้ไฟหรือพลุ (Fireworks-related injuries) จากโรงพยาบาลเครือข่ายเฝ้าระวังการบาดเจ็บแห่งชาติ 33 แห่ง พบผู้บาดเจ็บรุนแรง ที่มารักษาห้องฉุกเฉินและรับไว้สังเกตอาการหรือรับไว้รักษาในโรงพยาบาลหรือเสียชีวิต ระหว่างปี พ.ศ. 2553 - 2557 สรุปได้ดังนี้

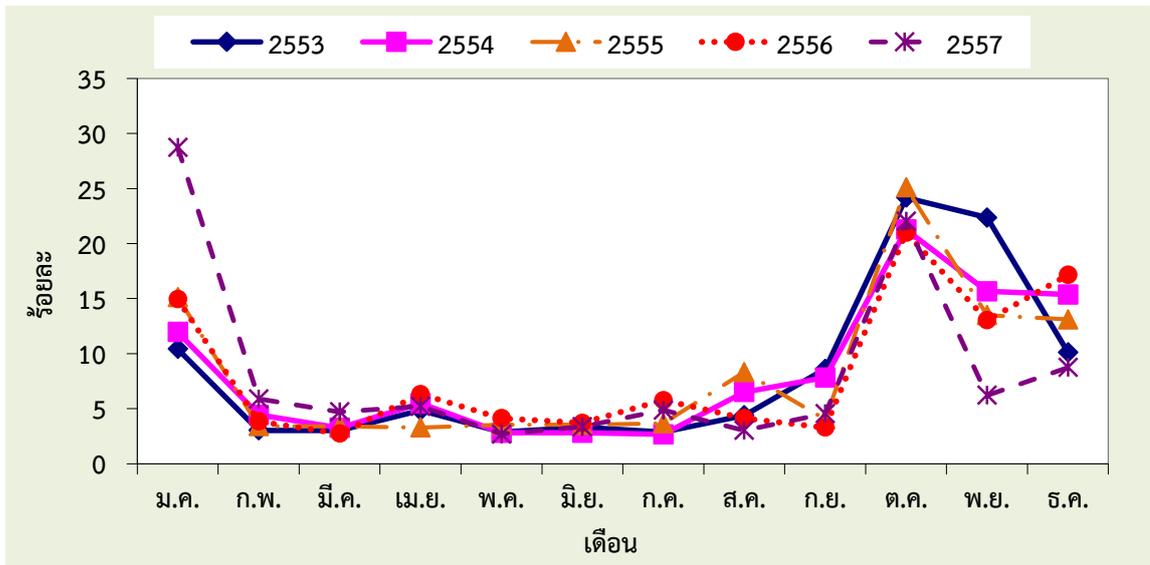
ปี พ.ศ. 2553 - 2557 จำนวนผู้บาดเจ็บรุนแรงจากการถูกเปลวหรือสะเก็ดดอกไม้ไฟหรือพลุ (ICD-10 รหัส W 39) ระหว่างปี พ.ศ. 2553 - 2557 ทั้งสิ้น 3,456 ราย (เฉลี่ยปีละ 691.2 ราย) ในจำนวนนี้มีผู้เสียชีวิต 10 ราย ในปี พ.ศ.2555 บาดเจ็บ จำนวน 793 ราย เสียชีวิตจำนวน 4 ราย สูงที่สุดในรอบ 5 ปี รองลงมา บาดเจ็บจำนวน 729 ราย เสียชีวิต 2 ราย ในปี พ.ศ. 2556 และในปี พ.ศ. 2557 บาดเจ็บน้อยที่สุด จำนวน 595 ราย แต่เสียชีวิตอันดับ 2 จำนวน 3 ราย (รูปที่ 1) เพศชายสูงกว่าเพศหญิงทุกปี ร้อยละ 93.85 โดยมีอายุตั้งแต่ แรกเกิด - 90 ปี ค่ามัธยฐานของอายุเท่ากับ 23 ปี สูงขึ้นจากปี พ.ศ. 2556 (22 ปี) เป็นกลุ่มเด็กอายุ 10 - 14 ปี ร้อยละ 20.11 รองลงมา คือ 15 - 19 ปี ร้อยละ 15.02 และ 5 - 9 ปี ร้อยละ 14 อาชีพที่ได้รับบาดเจ็บสูงสุด คือ นักเรียน/นักศึกษา ร้อยละ 39.87 รองลงมาผู้ใช้แรงงาน ร้อยละ 26.04 และเกษตรกร ร้อยละ 14.09 และอื่นๆ ร้อยละ 16.46

ช่วงเวลาเกิดเหตุสูงสุด คือ เวลา 16.00 - 19.59 น. ร้อยละ 33.08 รองลงมา คือ เวลา 12.00 - 15.59 น. ร้อยละ 20.69 เวลา 20.00 - 23.59 น. ร้อยละ 20.43 และ เวลา 08.00 - 11.59 น. ร้อยละ 14.38 วันเสาร์ เกิดเหตุสูงสุด ร้อยละ 18.34 รองลงมา พบวันอาทิตย์ ร้อยละ 16.98

เดือนตุลาคม เกิดเหตุสูงสุดทุกปี ยกเว้นปี พ.ศ. 2557 รองลงมา คือ เดือนพฤศจิกายน และ ธันวาคม เมื่อจำแนกรายเดือน พบว่าช่วงเดือนตุลาคมแนวโน้มผู้บาดเจ็บรุนแรงทั้งเพิ่มขึ้นและลดลงในปี พ.ศ. 2554, 2555, 2556 และ 2557 โดยมีแนวโน้มผู้บาดเจ็บรุนแรงเพิ่มขึ้นจากร้อยละ 21.27 (ปี พ.ศ. 2554) เป็นร้อยละ 25.09 (ปี พ.ศ. 2555) และลดลงเป็น ร้อยละ 20.99 (ปี พ.ศ.2556) และเพิ่มขึ้น เป็นร้อยละ 22.02 (ปี พ.ศ. 2557) ส่วนเดือนพฤศจิกายนมีแนวโน้มลดลงจาก ปี พ.ศ. 2553 - 2557 ร้อยละ 22.36, 15.66, 13.49, 13.03 และ 6.22 ตามลำดับ เดือนธันวาคม แนวโน้มผู้บาดเจ็บรุนแรงทั้งเพิ่มขึ้นและลดลงใน ปี พ.ศ. 2553, 2554, 2555, 2556 และ 2557 โดยมีแนวโน้มผู้บาดเจ็บรุนแรงเพิ่มขึ้นจากร้อยละ 10.12 (ปี พ.ศ. 2553) เป็นร้อยละ 15.36 (ปี พ.ศ. 2554) และลดลงเป็นร้อยละ 13.11 (ปี พ.ศ. 2555) เพิ่มขึ้นเป็นร้อยละ 17.15 (ปี พ.ศ. 2556) และลดลง เป็นร้อยละ 8.74 (ปี พ.ศ. 2557) (รูปที่ 2)

แหล่งข้อมูล : โรงพยาบาลเครือข่ายระบบเฝ้าระวังการบาดเจ็บระดับชาติ 33 แห่ง สำนักโรคระบาดวิทยา กรมควบคุมโรค กระทรวงสาธารณสุข
รูปที่ 1 จำนวนผู้บาดเจ็บรุนแรงและเสียชีวิตจากเปลว สะเก็ดดอกไม้ไฟหรือพลุ จำแนกตาม ปี พ.ศ. 2553 - 2557

รูปที่ 2 สัดส่วนผู้บาดเจ็บรุนแรงจากเปลว สะเก็ดดอกไม้ไฟหรือพลุ จำแนกเดือนเกิดเหตุ ปี พ.ศ. 2553 – 2557

เมื่อพิจารณาวันปีใหม่ (วันพุธที่ 1 มกราคม 2557) พบผู้บาดเจ็บรุนแรงจากพลุสูงสุดจำนวน 106 ราย รองลงมาเป็นวันสงกรานต์ปีเก่า (วันอังคารที่ 31 ธันวาคม 2556) จำนวน 56 ราย และหลังวันปีใหม่ 1 วัน จำนวน 14 ราย เป็นที่น่าสังเกตว่า วันสงกรานต์ปีเก่า ผู้บาดเจ็บรุนแรงจากพลุสูงถึงร้อยละ 44.80 สูงที่สุดเดือนธันวาคม 2556 ส่วนวันออกพรรษา (วันพุธที่ 8 ตุลาคม 2557) ผู้บาดเจ็บรุนแรงจากพลุสูงที่สุด ร้อยละ 22.90 รองลงมาเป็นวันก่อนและหลังออกพรรษา 1 วัน ร้อยละ 12.98 และ ร้อยละ 7.63 ตามลำดับ และ วันลอยกระทง (วันพฤหัสบดีที่ 6 พฤศจิกายน 2557) ผู้บาดเจ็บรุนแรงจากพลุสูงที่สุด ร้อยละ 16.62 รองลงมาเป็นวันก่อนและหลังลอยกระทง 1 วัน ร้อยละ 13.51 เท่ากัน ทั้ง 2 วัน

แนวโน้มการบาดเจ็บรุนแรงจากพลุจำแนกตามวันเทศกาลพบว่า วันขึ้นปีใหม่มีแนวโน้มสูงขึ้นอย่างเห็นได้ชัด ระหว่างร้อยละ 13.46 - 33.97 ส่วนวันเทศกาลอื่นๆ แนวโน้มลดลงเล็กน้อย (รูปที่ 3)

เกิดเหตุที่บ้าน/บริเวณบ้าน สูงที่สุดร้อยละ 69.49 รองลงมาคือ นา ไร่ สวน ร้อยละ 9.35 โรงพยาบาล/โรงเรียน/วัด ร้อยละ 5.96 ถนน/ทางหลวง ร้อยละ 4.72

การตีมีเครื่องตีมีแอลกอฮอล์ในผู้บาดเจ็บรุนแรงจากเปลว สะเก็ดดอกไม้ไฟ หรือ พลุ พบว่า ตีมีเครื่องตีมีแอลกอฮอล์ตั้งแต่ร้อยละ 16.99 - 24.27 แนวโน้มผู้บาดเจ็บรุนแรงจากพลุและตีมีเครื่องตีมีแอลกอฮอล์ทั้งเพิ่มขึ้นและลดลงใน ปี พ.ศ. 2553 - 2557 โดยมีแนวโน้มผู้บาดเจ็บรุนแรงเพิ่มขึ้นจากร้อยละ 18.12 (ปี พ.ศ. 2553) เป็นร้อยละ 18.22 (ปี พ.ศ. 2554) ลดลงเป็นร้อยละ 16.99 (ปี พ.ศ. 2555) และเพิ่มขึ้นเป็นร้อยละ 23.35 (ปี พ.ศ. 2556) และ ร้อยละ 24.27 (ปี พ.ศ. 2557)

หากจำแนกตามเทศกาล พบว่า วันสงกรานต์ปีเก่ามีแนวโน้มลดลงแต่ลดเพียงเล็กน้อย ตั้งแต่ร้อยละ 15.00 - 48.89 ในวันต้อนรับปีใหม่ผู้บาดเจ็บรุนแรงจากพลุมีแนวโน้มการตีมีเครื่องตีมีแอลกอฮอล์สูงขึ้น ตั้งแต่ร้อยละ 47.46 - 64.42 วันออกพรรษา แนวโน้มลดลง ตั้งแต่ร้อยละ 3.33 - 23.33 ส่วนวันลอยกระทง ตั้งแต่ร้อยละ 16.67 - 44.44 (ตารางที่ 1)

อวัยวะที่ได้รับบาดเจ็บเปลวสะเก็ดดอกไม้ไฟหรือพลุมากที่สุด คือ ข้อมือและมือ ร้อยละ 54.30 (ICD-10, S60-69) ในจำนวนนี้จำแนกได้เป็นการแตกหักของนิ้วมือ (S626) ร้อยละ 39.20 รองลงมา คือ นิ้ว-มือขาดทั้งหมดหรือบางส่วน (S681) ร้อยละ 21.61 และนิ้วมือนิ้วมือมีบาดแผลเปิดซ้ำโดยไม่มีความเสี่ยง (S610) ร้อยละ 19.85 และอวัยวะที่ได้รับบาดเจ็บรองลงมา คือ ศีรษะ ร้อยละ 14.87 ในจำนวนนี้จำแนกออกเป็น การฟกช้ำของลูกตาและเนื้อเยื่อบริเวณเข้าตา (S051) ร้อยละ 34.86 รองลงมาบาดเจ็บที่เยื่อบุตาและแก้วตาถลอก ร้อยละ 27.52 แผลเปิดของเปลือกตาและบริเวณรอบตา (S011) และลูกตาดีกขาด (S053) ร้อยละ 12.84 เท่ากัน

โรงพยาบาลจังหวัดเครือข่ายเฝ้าระวังการบาดเจ็บที่มีผู้บาดเจ็บรุนแรงจากเปลวสะเก็ดดอกไม้ไฟหรือพลุสูงสุด คือ โรงพยาบาลมหาสารคาม ร้อยละ 8.40 รองลงมา คือ ขอนแก่น ร้อยละ 7.56 โรงพยาบาลสรรพสิทธิประสงค์และโรงพยาบาลสระบุรี (ร้อยละ 7.39 เท่ากัน) โรงพยาบาลอุดรธานี ร้อยละ 7.06 โรงพยาบาลที่มีผู้เสียชีวิตจากเปลวสะเก็ดดอกไม้ไฟหรือพลุ ได้แก่ โรงพยาบาลขอนแก่น โรงพยาบาลสุราษฎร์ธานี และ โรงพยาบาลลำปาง (ตารางที่ 2)

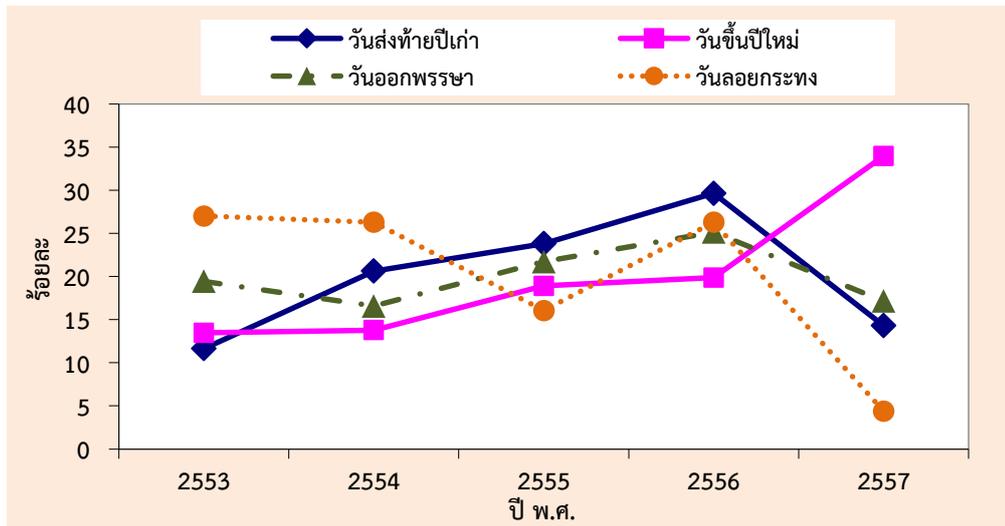
ตารางที่ 1 ร้อยละการตี้มเครื่องตี้มแอลกอฮอล์ในผู้บาดเจ็บรุนแรงจากพลุ จำแนกตามวันเทศกาล ปี พ.ศ. 2553 - 2557

เทศกาล	ร้อยละการตี้มเครื่องตี้มแอลกอฮอล์ในผู้บาดเจ็บฯ ปี พ.ศ.				
	2553	2554	2555	2556	2557
สงท่ายปีเก่า	15.00	35.90	48.89	45.28	37.04
วันขึ้นปีใหม่	52.38	51.16	47.46	55.00	64.42
ออกพรรษา	23.33	15.38	7.14	19.23	3.33
ลอยกระทง	27.03	44.44	23.81	40.00	16.67

แหล่งข้อมูล : โรงพยาบาลเครือข่ายระบบเฝ้าระวังการบาดเจ็บระดับชาติ 33 แห่ง สำนักกระบาดวิทยา กรมควบคุมโรค

ตารางที่ 2 จำนวนและร้อยละผู้บาดเจ็บรุนแรงจากเปลว สะเก็ดดอกไม้ไฟหรือพลุ จำแนกตามโรงพยาบาลเครือข่ายการบาดเจ็บ ปี พ.ศ. 2557

โรงพยาบาลเครือข่าย	บาดเจ็บ		เสียชีวิต	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
มหาราชนครราชสีมา	50	8.40	0	0.00
ขอนแก่น	45	7.56	1	33.33
สระบุรี	44	7.39	0	0.00
สรรพสิทธิประสงค์	44	7.39	0	0.00
อุดรธานี	42	7.06	0	0.00
สุรินทร์	38	6.39	0	0.00
อุดรดิตถ์	38	6.39	0	0.00
สวรรคตประชารักษ์	36	6.05	0	0.00
เขียงรายประชานุเคราะห์	33	5.55	0	0.00
สุราษฎร์ธานี	24	4.03	1	33.33
ราชบุรี	23	3.87	0	0.00
ลำปาง	23	3.87	1	33.33
นครปฐม	21	3.53	0	0.00
นครศรีธรรมราช	21	3.53	0	0.00
พุทธชินราช	20	3.36	0	0.00
ยะลา	16	2.69	0	0.00
หาดใหญ่	15	2.52	0	0.00
เจ้าพระยายมราช	13	2.18	0	0.00
พระนครศรีอยุธยา	12	2.02	0	0.00
บุรีรัมย์	7	1.18	0	0.00
ตะกั่วป่า	6	1.01	0	0.00
ระยอง	5	0.84	0	0.00
ตรัง	5	0.84	0	0.00
พระปกเกล้า	4	0.67	0	0.00
พระน้เกล้า	4	0.67	0	0.00
พระพุทธโสธร	3	0.50	0	0.00
กระบี่	2	0.34	0	0.00
ชุมพรเขตอุดมศักดิ์	1	0.17	0	0.00
รวม	595	100.00	3	100.00

แหล่งข้อมูล : โรงพยาบาลเครือข่ายระบบเฝ้าระวังการบาดเจ็บระดับชาติ 33 แห่ง สำนักระบาดวิทยา กรมควบคุมโรค
รูปที่ 6 ร้อยละผู้บาดเจ็บรุนแรง จากเปลว สะเก็ดดอกไม้ไฟหรือพลุ จำแนกตามวันเทศกาล ปี พ.ศ. 2553 - 2557

สรุปผล

1. มีผู้บาดเจ็บรุนแรงจากการถูกเปลว หรือ สะเก็ดดอกไม้ไฟหรือ พลุ ปี พ.ศ.2553 - 2557 สูงในช่วงเดือน มกราคม, ตุลาคม พฤศจิกายน และ ธันวาคม ซึ่งตรงกับช่วง วันขึ้นปีใหม่ วันออกพรรษา วันลอยกระทง และวันสงท่ายปีเก่า ตามลำดับ วันขึ้นปีใหม่มีแนวโน้มสูงขึ้นอย่างเห็นได้ชัด ระหว่างร้อยละ 13.46 - 33.97
2. นักเรียน/นักศึกษาได้รับบาดเจ็บสูงสุดร้อยละ 39.87 เกิดเหตุสูงสุดในเวลา 16.00 - 19.59 น. ร้อยละ 33.08 วันเสาร์เกิดเหตุสูงสุด
3. ผู้บาดเจ็บรุนแรงจากการถูกเปลว หรือ สะเก็ดดอกไม้ไฟหรือ พลุ ต้มแอลกอฮอล์ร้อยละ 24.27
4. อวัยวะที่ได้รับบาดเจ็บ คือ บาดเจ็บที่มือและข้อมือ การบาดเจ็บของตาและใบหน้า บาดเจ็บที่ศีรษะและใบหน้า บาดเจ็บที่ศีรษะและบริเวณตาและเปลือกตา ถึงแม้ว่าไม่ถึงกับเสียชีวิต แต่ก็ได้บาดเจ็บถึงขั้นพิการสูง

ข้อเสนอแนะทั่วไป

1. ควรมีการตรวจสอบคุณภาพของพลุ และดอกไม้ไฟรวมทั้งวิธีการจัดเก็บและควบคุมอย่างสม่ำเสมอและต่อเนื่อง
2. ควรเผยแพร่ข้อมูลการบาดเจ็บ ตาย และพิการ ที่เกิดจากการเล่นพลุ และดอกไม้ไฟ ให้ประชาชนและผู้ปกครองของเด็ก โดยเฉพาะเด็กอายุต่ำกว่า 15 ปี และ ควรจำกัดอายุผู้เล่นพลุ หรือดอกไม้ไฟ

ข้อเสนอแนะสำหรับเด็กอายุต่ำกว่า 15 ปี^(1, 2, 3)

1. เด็กต้องได้รับการสอนและจำไว้เสมอว่า ดอกไม้ไฟ หรือพลุ ไม่ใช่ของเล่นและเป็นอันตรายสำหรับเด็ก
2. ห้าม...เด็กจุดดอกไม้ไฟ หรือ พลุ เองเด็ดขาด
3. ไม่ควรให้เด็กอยู่ใกล้บริเวณที่มีการจุดดอกไม้ไฟ หรือพลุ

ข้อเสนอแนะสำหรับผู้ใหญ่^(3, 4, 5)

1. จุดดอกไม้ไฟ หรือพลุ อย่างถูกวิธีตามข้อแนะนำอย่างเคร่งครัด
2. เล่นในที่โล่ง ราบ ห่างไกล จากบ้านเรือน ไร่ไม้แห้ง และวัตถุไวไฟ
3. ตรวจสอบให้มั่นใจว่าคนอื่นอยู่ห่างจากดอกไม้ไฟหรือพลุเพียงพอ
4. ห้าม พยายามจุดดอกไม้ไฟ หรือพลุที่จุดแล้วไม่ติดหรือไม่ระเบิด อย่างเด็ดขาด ควรเตรียมถังน้ำไว้ 1 ถัง ใกล้ตัวเสมอเวลาเล่น เพื่อใช้ดับเพลิงหรือ ดอกไม้ไฟ หรือพลุ ที่จุดแล้วไม่ระเบิด
5. อย่าทดลอง หรือ ทำดอกไม้ไฟ หรือพลุ เอง

กิตติกรรมประกาศ

ขอขอบคุณโรงพยาบาลเครือข่ายเฝ้าระวังการบาดเจ็บระดับชาติ จำนวน 33 แห่ง ได้แก่ 1.รพม.นครศรีธรรมราช 2.รพศ.สุราษฎร์ธานี 3.รพศ.หาดใหญ่ (สงขลา) 4.รพศ.ตรัง 5.รพศ.ยะลา 6.รพท.ชุมพรเขตอุดมศักดิ์ (ชุมพร) 7.รพท.กระบี่ 8.รพท.ตะกั่วป่า 9.วชิระภูเก็ต 10.รพศ.ลำปาง 11.รพศ.สวรรคภ์ประชารักษ์ (นครสวรรค์) 12.รพศ.อุดรดิตถ์ 13.รพศ.เชียงใหม่ประชานุเคราะห์ (เชียงใหม่) 14.รพศ.พระพุทธชินราช 15.รพม.นครราชสีมา 16.รพศ.สรรพสิทธิประสงค์ (อุบลราชธานี) 17.รพศ.ขอนแก่น 18. รพศ.อุดรธานี 19.รพท.บุรีรัมย์ 20.รพศ.สุรินทร์ 21.รพ.เลิศสิน (กรุงเทพมหานคร) 22.รพ.นพรัตน์ราชธานี (กรุงเทพมหานคร) 23.รพท.พระนั่งเกล้า (นนทบุรี) 24.รพท.พระนครศรีอยุธยา 25.รพศ.สระบุรี 26.รพศ.ชลบุรี 27.รพศ.ระยอง 28.รพศ.เจ้าพระยาอภัยภูเบศร์ (ปราจีนบุรี) 29. รพศ.พระปกเกล้า (จันทบุรี) 30. รพศ.ราชบุรี 31.รพศ.นครปฐม 32.รพศ.เจ้าพระยามรราช 33.รพท.พระพุทธโสธร

เอกสารอ้างอิง

1. ศิริวรรณ สันติเจียรกุล และชไมพันธ์ สันติกาญจน์. รายงานประมาณการสถานการณ์การบาดเจ็บและตายจากการเล่นพลุ และดอกไม้ไฟ ประเทศไทย พ.ศ. 2543. รายงานการเฝ้าระวังการบาดเจ็บระดับจังหวัด ปี 2543 และการบาดเจ็บ 19 สาเหตุ.
2. บวรวรรณ ดิเรกโกศ และชไมพันธ์ สันติกาญจน์. สถานการณ์การบาดเจ็บจากการถูกเปลว หรือสะเก็ดดอกไม้ไฟ หรือพลุ ในผู้บาดเจ็บรุนแรง. รายงานการเฝ้าระวังการบาดเจ็บระดับชาติ ปี 2544.
3. ชไมพันธ์ สันติกาญจน์. 6 บัญญัติความปลอดภัยในการจุดดอกไม้ไฟและพลุ ปี 2545.
4. US Consumer Product Safety Commission. Fireworks Safety Tips 2004. 2004 [cited 2015 August 20]. Available from: <http://www.cpsc.gov>
5. The Nation Council on Fireworks Safety. Tips for public fireworks displays and tips on choosing safe fireworks. 2004 [cited 2015 August 20]. Available from: <http://www.fireworksafety.com>

แนะนำการอ้างอิงสำหรับบทความนี้
 กาญจนีย์ ด่านากแก้ว, พิมพภา เตชะกมลสุข, อนงค์ แสงจันทร์ทิพย์. การบาดเจ็บรุนแรงจากการถูกเปลวหรือสะเก็ดดอกไม้ไฟหรือพลุ ปี พ.ศ. 2557. รายงานการเฝ้าระวังทางระบาดวิทยาประจำสัปดาห์ 2558; 46: 660-4.

Suggested Citation for this Article
 Dumnakkaew K, Techakamonsuk P, Sangjantip A. Severe Injuries from Fireworks-Related Injuries, 2014. Weekly Epidemiological Surveillance Report 2015; 46: 660-4.

สำนักโรคระบาดวิทยา BUREAU OF EPIDEMIOLOGY
 National Trustworthy and Competent Authority in Epidemiological Surveillance and Investigation

Google Search...

f t You g+

HOME ORGANIZATION SURVEILLANCE SYSTEM INTRANET DATABASE SYSTEM CONTACT

Annual Report 2557

สรุปรายงานการเฝ้าระวังโรค ประจำปี 2557 เพื่อให้ผู้บริหาร และผู้ปฏิบัติงานทุกระดับ ใช้เป็นแนวทางในการควบคุม ป้องกัน เฝ้าระวังโรค

นายแพทย์สุชาติ เจตนเสน

การรับมือความเจ็บ เพื่อป้องกัน จะมีการระดมกำลังและควบคุมโรคอย่างหนัก ขอให้นักระบาดวิทยา ทั่วประเทศและหน่วยงานความเจ็บ

E-DOCUMENT	SOFTWARE	โปรแกรมเฝ้าระวัง	ข้อมูลอื่นๆ	แบบฟอร์ม	ผลงานข่าวรบาด	E-LEARNING	FACTSHEET
รายงาน 506	กองการเจ้าหน้าที่	PMS ONLINE	EstimatesSM	@MailOutbreak	กด ด รั โรค	ข่าวสื่อมวลชน	ไฟล์การประชุม

MEDIA

คู่มือการสวมใส่และถอดอุปกรณ์ :: PPE

รางวัลผู้นำเสนอผลงานระดับแห่งชาติ

ทั้งหมด++

ติดตามข้อมูลการเฝ้าระวังโรคและภัยสุขภาพได้ที่ เว็บไซต์สำนักโรคระบาดวิทยา กรมควบคุมโรค

